

Posudek: Mgr. Prokopiusová Terezie

Využití funkční elektrické stimulace v léčbě syndromu padající špičky a dalších klinických projevů roztroušené sklerózy.

Předložená práce obsahuje 143 stran textu, spolu se seznamem použité literatury a přílohami pak celkem 171 stran. Rozsah práce tak vysoce splňuje očekávané požadavky na uvedený typ kvalifikační práce. Práce je rozdělena do šesti kapitol, kdy druhá kapitola shrnuje teoretická východiska týkající se roztroušené sklerózy z různých oblastí a úhlů pohledu. Tato část je spolu zpracována na 35 ti stranách a co je nezbytné ocenit a vyzdvihnout, je velmi vysoký počet citací, o které se východiska opírají. Některé podkapitoly mohou na první pohled působit příliš stručně, až izolovaně, ale při detailnějším pročetí právě velké množství podpůrných literárních pramenů umožňuje si jednotlivé oblasti nevnímat jako logický celek.

Metodologická část práce je zpracována na dalších dvaceti stranách a k této kapitole bych měl několik připomínek a výhrad. Dle mého názoru by uvedená kapitola měla především začínat cíli práce, vědeckou otázkou a hypotézami. Design studie je pak až následným krokem. Stejně tak popis přístroje Walkaide a jeho zapůjčování by mělo patřit až do metodiky sběru dat. Cíle práce jsou primárně jasně deklarovány, kdy je snaha objektivizovat a komparovat dva různé typy intervence. V uvedené části by se ale už nemělo popisovat, jak byly testovány hypotézy, které jsou popsány až v další podkapitole. Moje největší výhrady jsou právě k hypotézám práce. Hypotéz je velké množství, během prvního čtení působí nepřehledně a dá velkou práci se v nich zorientovat, zda mezi nimi vlastně nedochází k rozporu, nebo zda některé nejsou vlastně zbytečné. Myslím tím především ideu, že efekt terapie nebude mít vliv na parametry rovnováhy a ani chůze, nebo že se skupinylepší alespoň v jednom parametru (zlepšení bude statisticky, nebo věcně významné?). Očekávané zlepšení je vždy vhodné předem stanovit. Myslím, že jsem obsahový záměr předkladatelky pochopil, a nakonec i všech dvacet hypotéz. S takto detailním rozpisem hypotéz se občas setkáme zejména, pokud studující pracuje s již hotovými výsledky a některé hypotézy se podle nich upraví. Neříkám, že to je úplně špatně, jen jsem chtěl upozornit, že někdy bývá jednoduchost, zvláště při stanovení cílů, pro vlastní práci přínosná.

Na stranách 70 až 112 jsou zpracovány výsledky. Uvedená kapitola ale začíná podkapitolou „4.1. Charakteristika zkoumaného souboru“, která by měla být součástí metodiky. Každopádně je potřeba ocenit velké množství práce, která byla v rámci výsledků odvedena, a to i s maximální snahou o kvantitativní a kvalitativní zhodnocení. Ani tato část není pro čtenáře úplně jednoduchá, ale je potřeba ocenit snahu o detailnost a preciznost zpracování. Velice pozitivně na mě působí část výsledků ve formě kazuistik. Zde je právě velmi patrný velmi seriózní přístup při práci s pacienty a s vlastním intervenčním přístupem. Tato kapitola je sice zakončena na zcela šťastným názvem podkapitoly „4.3.3 Závěr“, kdy se nabízí otázka, závěr čeho, ale čtenář chápe zařazení ke kazuistice.

Další kapitolou je „Diskuze“, kterou je v částech 5.1. a 5.2. hodnotit jako velmi zdařilou a skvěle podpořenou množstvím relevantních citací. Musím ocenit kritický pohled předkladatelky, kdy se snaží naprosto objektivně a sebekriticky pospat všechna slabá místa a limity jak studie, tak použitých metod, ale na druhou stranu je podle mě nezbytné mít především na zřeteli, že cílem studie je intervence a „pomoc pacientům“, nikoliv snaha o absolutně přesné měření. Tím mám na mysli podkapitolu „5.3. Objektivní, komplexnější hodnocení chůze“, kde se popisuje, co by mohlo být z hlediska objektivizace lepší.

V další části diskuze je pak „5.4. Zhodnocení hypotéz“, kde by se daly popsat mé připomínky k samotné tvorbě hypotéz. Kapitoly „5.5. Limitace studie“ a „5.6. Poznatky do příští studie“ ukazují již zmiňovaný

sebekritický pohled na odvedenou práci a velmi důležitý směr, kam se dále vydat. Musím jednoznačně pochválit, že právě tato vize ukazuje, z jakým nadšením, solidností a vizí do budoucna předkladatelka k problému přistupuje a že předložená práce je pouze jedním ze stavebních prvků hledání dalších cest v intervenci osob s RS.

Celá studie má jasnou a přehlednou strukturu, která je postavena na více jak 200 citacích, z toho pouze 25 je autorů tuzemských a drtivá většina 182 prací je zahraničních. Všechny citace jsou konstruktivně jak v teoretické části práce, tak následně v diskuzi a ukazují výborný přehled předkladatelky v dané oblasti.

Předložená práce obsahuje větší než malá množství formálních chyb a nedostatků. Už v seznamu zkratk některé zkratky chybí, objevuje se tak nejednotnost v psaní velkých a malých písmen, a to v českých i anglických výrazech. Podobný problém je i v následném textu (str. 10: ...používáme Motorické programy aktivující terapii (MPAT), versus ...využití funkční elektrické stimulace (FES)), kdy se jednou použije velké písmeno a po druhé písmeno malé. Podobně jako na straně 11, kde se objevuje u posturálně korigovaná pozice (PKP), která není v seznamu zkratk a je zde s malým písmenem. Na straně 15. se v druhém odstavci začne mluvit o vitamínu D se zkratkou vit., kdy v předchozím, a i dalším odstavci se píše celým slovem vitamin. Měl bych i připomínku k názvu témat podkapitol „2.1.3 Faktory ovlivňující vznik RS“, kdy podkapitola „Kovy“ je následně spojena i s předchozími faktory. Na straně 23 se objevuje zápis 15% případů, kdy v této formě to znamená „patnáctiprocentní“ v zápise 15 % to znamená „patnáct procent“, podobně je na str. 70 zápis 50 % (kde by vzhledem k dalšímu textu bylo vhodné psát bez mezery jako padesátiprocentní). To, co se notoricky v práci objevuje, je že u některých citací je přerušované podtržení (str. 26 (Bethoux, 2011), str. 53 (Dite 2002), str. 55 (Marrie, 2008), str. 57 (Hobart, 2009), str. 60 (Walkaide) atd.). Z formálních nedostatků lze ještě zmínit barevné podbarvení textu onemocnění RS na stranách 49 a 50. Stejně tak se objevuje i nejednotnost používání jednotek, kdy např. na straně 53 se používá označení 3 metry a na str. 54 30m (a to ještě bez mezery...).

Závěr:

Jedná se o ucelené dílo s nosnou tematikou, které je pečlivě zpracováno. Svým rozsahem i obsahem plně naplňuje požadavky na uvedený typ kvalifikační práce a **doporučuji práci k obhajobě.**

V Praze 9.9.2024

prof. Ing. František Zahálka, Ph.D.